

Johannes Klein

**Programma Quo Suo Ac Inclyti Iuridici Ordinis Nomine, Ad Dissertationem
Inauguralem Viri ... Dn. Henrici Makens ... De Iure Circa Margaritas Vulgo Von
dem Perlen Recht ... Die 1. Octobr. MDCC. ... Invitat. Johannes Klein ... : [PP. Sub
Sigillo Decanatusi 9. Sept, 1700.]**

Rostochi[i]: Wepplingius, 1700

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn74631745X>

Druck Freier Zugang

Ja-1125

816.
34

PROGRAMMA
QVO
SUO AC INCLYTI JURIDICI ORDINIS NOMINE,
AD
DISSERTATIONEM INAUGURALEM
VIRI PRANOBILIS ATq; DOCTISSIMI

DN. HENRICI *Mafens.*

HAMBURGENSIS
J. V. CANDIDATI DIGNISSIMI

DE

JURE CIRCA
MARGARITAS

Vulgò
Bon dem Berlen Recht

PRO CONSEQUENDIS SUMMIS IN UTROq; JURE HONORIBUS
AC PRIVILEGIIS

DIE I. OCTOBR. MDCC,

BONO CUM DEO HABENDAM
MAGNIFICUM Dn RECTOREM, UTRIUSq; REIP. NOBILISSIMUM ATq;
AMPLISSIMUM SENATUM, CMNESq; OMNIUM
ORDINUM CIVES ACADEMICOS AC LITTERATORUM FAU-
TORES OBSERVANTER AC OFFICIOSE INVITAT.

JOHANNES *Gleit*

J.U.D. ET PANDECT. IN ALMA PATRIA DUC. PP. CONSIST. MECKL
DIRECTOR, ET NUNC ETIAM A SERENISS. DUCE MECKL, REGENTE
CLEMENT. VOCATUS CONSIL. AULICUS, AC CANCELLARIAE
JUSTITIAE VICE DIRECTOR, ADq; h. a. FCTIS
JURID. PRO-DECANUS.

Rostochi, Typis JOH. WEPPLINGII, Univ. Typogr.

Uncta inter juris Themata, quæ curiosiori h̄c seculō, feliciter exantlatis privatis examinib⁹, singula-
ri suae industriae, eximiisq; ac elegantioribus in
utroque iure profectibus publicē probandis, eli-
gere solent Canadati, illa mihi quidem jugiter
perplacuerunt, quæ raritate materia non minus, quam in Fo-
ro utilitate, ac in primis elaborationis elegantiā se oppidō
commendant, per integrum juris latifundium diffusa.
Sicut enim, qui tritias & ubivis obvias, absq; aliis ad nauigiam
usq; expeditas, ad Disputationis Inauguralis incudem revocant
materias, se ultra vulgarem vix fortem sapere, certe parum
ingenii, nec plus judicii se habere, exscribendi aliorum lucu-
brationes felicitate præ aliis gaudentes, probabili ut pluri-
mū prodere yidentur argumento; Ita ingenii connatos
contra ignes, ac multijugā lectione præparati exercitatiq; ju-
dicii acumen infallibili probant hi documento, qui in scenam
disputatoriam exasciatā politurā, ac congrua dispositione, ea
producunt, quæ à nemine hactenus prærepta, indeq; plagiisfu-
spicione vacua, ex variis J̄ctorum monumentis haud vulgari
industriā collecta, generales jurisprudentiæ regulas quoti-
diè noviter emergentibus casibus, optimō applicatas sīstunt
judiciō, obventurā ex h̄c Authori labore condignā partē in
Academiis rarioris suæ eruditionis laureolā, publicōq; omni-
um calculō approbatoriō. Hunc tuō Tibi jure, Vir Pra-No-
bilis atq; Doctissime, Dn. HENRICE Mackens/ Juris Utriusq;
Candidate inter multos dignissime, certius polliceri poteris,
qui rariores tuas MARGARITAS, laudabili solicitudine
ac indefessā omnino operā ex utroq; jure feliciter extricatas,
post laudabiliter superatum rigorosius examen, Primum omni-
am Disputatione Inaugurali concinnō exhibes ordine, ipsōmet
h̄c eleganti monstraturus opere, Te, qui maturitatem fru-
ctuum studiorum tuorum exspectasti, gloriæ Tibi ducens,
diutius auditorum subsellia occupare, ut cum majori olim
laude in docentium fulgere possis cathedrā, summis illis in utroq;
jure, ad quos non properasti, sed quos totō legitimō o-
pere

pereperfectō , & duobus demum lustris in Academiis optime transactis , modestē jam tuō expetis meritō , omnino esse dignum *Honoribus* : Qvō sicuti ego nomine propensissimō Tibi gratior affectu , bonaq; fide adulatio nūq; adfvetus , Te inter dignissimos , si qvenq; alium , non indignum (loqvar enim modestē) judico , cui munus , ubi , & qvan- do Deo placuerit , concredatur , jura & publice & privatim cum insigni legum cupidæ pubis fructu profitendi , sententias ad acta ferendi , ac de jure cum laude respondendi ; Ita ut per- petuō benedictionis Divinæ argumenta experiaris , sine fuso exoptans , ad alterum scriptoris præsentis palmarium argu- mentum , qvod ex more antiquitus receptō ortum , institutio- nem , integros mores , ac eximiosq; elegantioresq; *Pre-Nobilis nostri Candidati* in utroq; jure profectus , qvos propriō marte elaborata , & cum in eā , qvod emendarem , deprehenderim o- mnino nihil , à me sine omni strictrâ ipsi redditā , satis , vel metacente , loquitur *Inauguralis Dissertatio* , jām acce- do , Primam *Is* verò lucem aspexit *Hamburgi* , in celeber- rimō inferioris Saxonie , imò totius Imperii Romano Germanici Emporio , die XIV. Januarii , Anno seculi labentis supra millesimum sexcentesimum septuagesimō primō , Patre fatus Virō Eximiō ac Spectatissimō Dn. NICOLAO Ma- tens / Cive ac Mercatore ejus loci integerimō , Matre vero **ANNA WEHLINGIA** , Matronā , sexus sui laudibus maximē conspicuā , utrisque jam Cœlitibus adscriptis . Hi , qvādiu superarunt , suscepimus hoc novissimum Conjugalis amoris pignus , per sacrosanctum salutiferæ regenerationis lavacrum , in Christiani Orbis cœtum piè cooptatum , inter proprios pri- mū parientes anxiā & competenti ipsius infantiae curā pro- vidē educarunt , ad eamq; deinde sensim adolescentem æta- tem , qvæ primis litterarum rudimentis ac disciplinarum fundamentis apta nascitur ponendis , eundem publicis pro- batisq; Præceptoribus , linguis , artibus , litterisq; ingenuis formandum , instruendum ac perpoliendum commiserunt ; Optimē enim exactis sub fidelissimā priyatā manuductione

22

Dn.

Dn. DIETERICI SCHERTLINGII, Theologæ tum Studi-
osi, jam verò Pastoris Ecclesiæ Parumensis in Ducatu hoc
Mecklenburgico vigilantissimi, eōq; ad hanc Ecclesiasticam
admotō functionem, Dn. DAVIDIS VOIGTII, Illustriss Co-
mitum de Stolberg qvondam Ephori, multā ex peregrinatio-
ne per varias feliciter expeditā Europæ partes experientiā
exculti, primis pueritiae annis, Scholæ Patriæ publicæ, inq;
illā Primæ erudiendorum Classi ut insereretur, dignus fuit
judicatus. Ibi verò præeuntibus Viris Clarissimis Dn. JO-
HANNE SCHULTZIO, Rectore, hodienum adhuc super-
stite, & Dn. JOACHIMO HENNINGIO, ConRectore, jam
cœlestia inhabitante tabernacula, tantos in humaniori litte-
raturâ fecit progressus, ut publicis declamatiunculis, tam in
solutâ, qvam ligatâ oratione propriō marte elaboratis, in-
signem suam industriam, & in græcâ etiam lingâ huic ætati
convenientem probare peritiam nullus reformidaret, more
inibi receptō ac solenni ad Gymnasii, qvod Hamburgi floret,
penetralia jam transiturus: In qvod benevolō receptus affe-
ctu à Professoribus, non minus eruditionis ac industriæ laude,
qvam nominis celebritate clarissimis, tanta discendi avidi-
tate ac proficiendi cupidine imprimis hausit præcepta le-
g tq; vestigia in Philosophiâ Practicâ ac Eloquentiâ Dn. VIN-
CENTII PLACCII, J. U. L. in Geometriæ & doctrinæ sphæ-
ricæ elementis Dn. HERNICI SIVERS, in Logicis ac Me-
taphysicis, Dn. JOHANNIS VAGETII in Physicis ac Poë-
si, Dn. DANIELIS BUTTHNERI, J. U. L. privatâ insu-
per in conficiendō cursu Philosophicō, in Historicis ac Oratori-
is fideli usus informatione Dn. DANIELIS HARTNACCI,
hodiè Gymnasii Cathedralis Schleicensis Moderatoris me-
ritissimi, ut omni ab hiſce liberalidoctrinâ, cuius fulcris leve-
riora studia sustinentur, probè excultus, sicq; ad studia Aca-
demica jam sensim præparatus, Annō ætatis decimo nono s.
salut. Reparat. 1690. ad exteras Academias, inc; earum dele-
ctu Lipsiam, tanquam ad omnium liberalium artium Celeber-
rimam Officinam ac Nobilissimum litterarum ac scientiarum

Empo-

Emporium mitteretur, fasces Academicos ea tempestate feliciter moderante Dn. CHRISTOPHORO Pfaus / Mathe-
matum Professore celeberrimo, cœtui Studiosorum ibidem
adscriptus. Ne autem hic communi seculi nostri vitiō, illo-
tis manibus Jurisprudentiam , cui se mancipaverat, accede-
ret, in Historiā, Philosophiā Morali & Politicā, sine qvibus
omne juris studium friget & inane est, Duces sibi elegit Dn.
CHRISTIANUM GOTHOFREDUM FRANCKEN-
STEINIUM, Jctum & Scabinatus Elect. Lipsiens. Assesto-
rem gravissimum, in Historiarum , præprimis recentiorum,
monumentis versatissimum, tunc temporis in Recitationibus
suis Illastr. PUFENDORFI introductiōnem Historiarum, ac nostrā
& superioris seculi Historiam magno cum applausu exponen-
tem, simulq; occasione Novellarum Relationum Ordinariarum,
multa notatu dignissima privatis prælectionibus studiosæ ju-
ventuti singulari dexteritate instillantem; Nec non Dn. OT-
TONEM MENKENIUM, SS. Theol. Licentiatum ac Mo-
ralium P.P. publicē ad JACOBI THOMASII Tabulas Phi-
losophiæ Practicæ commentantem, junctō Magistrō SPE-
NERO, Magni illius Theologi Filio, poste à Mathem. ac Physic.
Professore Hallensi , cui in Collegiō Physico- Experimentali
diligens auditor adhæsit. Hisce verò præmunitus necessariis
studiorum subsidiis, totum se Jurisprudentiæ dedit, in eā ad-
discendā secutus Viros, ad illustrandam ac tradendam juris ar-
tem latera ac lacertos habentes: Qvos inter in primis gratā in
acceptis fert mente prima juris elementa DN. JACOBO
ARNOLDO RYSELIO, qvō prælucente, singulari atten-
tione & non sine insigni fructu ac studiorum emolumentō ab-
solvit Collegium Institutionum Lectorio- Examinatorium
junctō aliō Disputatoriō, Feudali, & ad Puffendorffii libellum,
de Officiō Civis ac Hominis, Illustrisq; Kulpisii ad H. Grotii
aureum Librum de Jure Belli ac Pacis lectoriō : Et secuti de
præfati Dn. Rysselii in imiori inse affectu, ac oppidō proficuā,
qvā ipsum dignatus est, conversatione, sibi impense gratula-
tur;

tur Candidatus Noster, indeqve Musis Tuis plus accessisse incrementi, qvam ex ipsius ejusdem praelectionibus, gratò ore fatetur, ita devinètissimâ in primis recolit memoriam, qvod hortatujs suo ipsi ansam præbuerit penetrandi ad benevolentiam Famigeratissimi Viri, Dn. CHRISTIANI THOMASII, Halæ jam tum commorati, & nunc ibidem Consiliarii Brandenburgici & Acad: Fridér. Senioris, Juriumq; Professoris Ordinarii: Cujus doctrinas in *Jurisprudentia Divinâ* traditas, eō, qvod cūm iis, qvæ à Rysselio suo avidè hauserat, egregie conspirent, sedulò se legisse, siq; dubium qvoddam in lectione subortum, excursionibus ad Amicos invisendos qvandoq; Halam versus institutis, id omne præviâ collatione, solidissimâ informatione cum suâ humanitate ab Excell. Thomasi exemptum esse, non in infima felicitatis suæ parte ponit. Neq; tamen solius hujus sui in jure Doctoris Rysseli adhæsit pluteis, sed & parili proficiendi discendiq; aviditate, qvæ, teste Julianô, optima est vivendi ratio, audivit Lipsiæ in Jure privatò Dn. LUDERUM MENKENIUM, JCtum, ac Supremæ Curiae Provincialis Lipsiensis Assessorem gravissimum, B. Lauterbe Compendium, vel rectius latifundium juris connatâ ipsi docendi facilitate eruditè interpretantem, ex cuius doctissimis & privatis discursibus qvò eō majora domi capere studiorum incrementa posset, eundem sibi quoque Hospitem constituit. Adjutus v. insuper privatis Dn. CHRISTOPHORI SCHREITERI, J. U. D. in Struvii jurisprudentiam forensem Scholiis, in que jure Publico sub auspicio supra memorati Celeberri- mi Dn. FRANKENSTEINII, tunc, qvâ pollet in hoc studiò, eruditione, Bæcleri Notitiam S. R. J. illustrantis, non contemnendâ studiorum auctus accessione, illud maximopere doluit, qvod in mediò illorum cursu constitutus, literis luctuosissimam Charlissimæ Genetricis mortem nunciantibus, suamque urgentibus præsentiam Hamburgum, inibi rem curaturus domesticam, à tantis Præceptoribus, ad qvorum pedes lubens diutius sedisset, retraheretur Ad Patrios igitur remeaturus Penates, Berolini partim Potentissimi Germania: Electoris Aulam lustraturus, partim etiam judiciarium Camerae

819

Cameræ Electoralis Aulicæ Ordinem inibi observaturus, aliquando
tisper substitit; quibus ex votō confectis, jamque Patriæ sua reditus,
rebus inibi suis ut cunqve in ordinem redactis, Francofurtum ad O-
deram, quam ad strenuè urgendam Lipsiæ optimè cœptam studio-
rum telam, nunc sedem sibi elegérat, cum hastâ, quod ajunt, & scu-
to abire parabat, cùm propositum hocce suum potentiori Supremi
Numinis Voluntas ex insperato planè interpellaret. Scilicet admini-
culante Amicô, de quod ante ne fando qvidem ad aures acciderat, La-
bece Viro Generoso, ac æternis in Remp. Lubecanam meritis illustri,
Dn. HIERONYMO à DORNE, Consuli ibidem hodiè Magnifico,
Fautori ac Affini nostrô non unis nominibus æstumatissimo, innos-
tuit, ab eoqve Oculissimi ac Unici, per Paternarum Avitorumqve
virtutum vestigia ad Avitorum Paternorumqve Honorum fastigia
rariori exemplô æqvis passibus contendentis, egregiæ indolis, ac ma-
ximæ exspectationis Filii sui studia moderaturus, Ephorus est con-
stitutus: Qvam spartam quantâ ornaverit fidelitate ac dexteritate,
inde conjectu facile est, quod non duntaxathanc stationem per in-
tegrum Septennium retinuerit, eidemq; adhuc hodiè insistat, fidua
Generoso Committoni suo in itinere, quod jam in Galliam medi-
tantur, Comes futurus, sed in primis, quod eodem HIC ipso cum tem-
pore, vix plenam egressus puberatatem, rariori, eðqve ipso laudabiliori
exemplô, se Amplissimæ nostræ FCU stiterit in utroqve jure exami-
nandum, inqve rigerosiori cum ipso suscepþ tentamine singulares
ingenii dotes, ipsam teneram ætatem longe antevertentis, tanto ex-
hibuerit applausu, ut omnium dignissimus judicatus sit suffragio, qui
Solenni de Impuni Inobedientia nitide ac eruditè conscripta Disputa-
tione summos se in jure meruisse Honores, publicè probaret. Illud
vero inter felicitatis suæ partes meritò reponit Noſter, quod in per-
sonâ Consulis, (de cuius laudibus nil tam magnifice dici potest, quod
ad meritorum sublimitatem adsurgat,) monumentum in illustri po-
situ intueri, imo, quod Omnia Virtutum atq; Perfectionum Hu-
manarum complementum deprehendere sibi fit concessum, ex cu-
jus eruditissimis ea hausit præceptis, qvæ maximo ipfi olim uisi sunt
futura. Ab hoc vero (postquam Anno 1695. mediâ æstate in Holſati-
am factâ excursione, potiores ipsius Urbes, Slesvicum, Friderico Stadi-
um, Husenum, Rensburgum & præcipue Almam Musarum Matrem
Rionum oculis usurpasset; tuncqve gubernaculis Academiz præsi-
dente DNO. PASCHIO, Moraliump. P. Civium Ordini associatus, ibi-
dem Omnia Facultatum Celeberrimos Prefessores compellasset)

cmm

enim suæ curæ commissio Ao. 1697. ad nostras missus Athetas, quanta
animi contentione in virtutis semitâ per illud, quo hic commoratus
est, triennum, deambulaverit, notius est, quâm ut meo egeat stylô
Evincit id morum illasvavitas, quâ politiores qvosvis in sui pellicere
amorem sufficit, quâq; propenitum in se affectum Celeberrimi FECH.
TII, SCHAPERI, (qvô Duce in Physicâ experimentalî se multum
profecisse, gratâ ore p̄dicit.) SCHOEPFERI aliorumque in hac
Almâ Excellentissimorum Darum Professorum meruit. Evincunt
recti de Summo Numine conceptus, & reliqua vita officia, qibus
tam publicè, quâm privatim ad virtutis ac prudentiæ dictamen ritè
fungitur. Evincunt hoc publici congressus, qibus Opponentis non
semel laudabiliter functus provinciâ, ingenii ignes ac ratiorem eru-
ditionem publicè probare, in primis vero, me Præside, cum omnium
applausu defensa Secunda Pandectarum Disputatio, exhibens Annota-
tiones nostras Theoretico Practicas ad B. Laurerbachii juris compendium.
Evincit id tandem incredibilis ipsius ardor & commendabilis assidui-
tas, quâ me ducere universi juris, tam publici, quam Privati, Cesarej, æqui ac
Cavonicj, tam feudalj, quâm allodialis spatum, junctâ etiam in praxi
manuductione, à carceribus ad calcem expedito itinere felicissime
est emensus: Hinc fieri non potuit aliter, quâm, ut, cum Lectoriis, Exa-
minatoriis, ac Disputatoriis optimè p̄paratus ac ritè perpolitus
Collegiis, eâ, quâ est Modestia, mihi tum temporis Decano, nomen
inter Candidates suum profiteretur, adq; rigorosius examen, pro eâ,
quâ honestis cuiuscunq; desideriis assurgere parati sumus, inservi-
endi ac gratificandi promptitudine nostrâ, admissus, notam ex va-
riis jam nobis speciminibus eruditionem suam egregiè comproba-
tam daret, unanimib; omnium Excellentissimorum Amplissimi
Ordinis Juridici Dnrum Assessorum suffragiis, magis mereri, quâm
ambire summos in utroq; jure Honores, & dignus omnino videre-
tur, cui facultas conscribendi inauguralem Disputationem pro im-
petrandis Doctoralibus privilegiis impertiretur: Cui de JURE CIR-
CA MARGARITAS publicitus habenda, cum primus Mensis
Octobris dies sit præfinitus, Magnificum Dn. Rectorem, Utriusq; Reip. No-
bilissimum ac Amplissimum Senatum, nec non OO. Cives Litteratos ac
Litterarum Fautores, suâ ut præsentâ hunc inauguralis Disputationis
actum adactiorem illustriorem reddere haud graventur, eâ,
quâ parest observantia, & humanitate officiose rogo ac-
que invito.

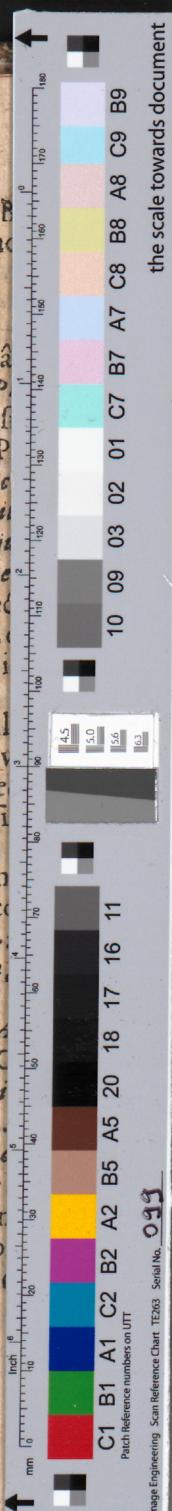
PP. Sub Sigillo Decanatus 19. Sept. 1700.

IN SOCIET. GENT. & SOCIET. ARB.
infratio concessa, qvamvis dissent, Merckelbae
l. cons. 13. n. 61. & inibi all.

§. 9.

Annumerari qvoque potest in Germania
riis publicis VII. Societas Clientelaris, qvæ inter P.
intercedit, & in Imperio admodum freqvēs est.
Dn. Becman. in pol. par. c. 11. §. 4. Sicut autem hīc P.
omnia illa iura concedenda sunt, sine quibus
auxilio adjuvare non potest, qvō etiam jus mihi
qvando jus aperturæ pertinet; Dn. Stryk. de jure
c. l. n. 125. sqq. Dn. Fritsch. in Tr. de iure
seqq. Ita impunis est Clientum erga Protectorem
si vel cēiam qvo ad hēc iura pācto sibi prop̄p̄xerint,
sales inter Protectorem & Clientes usitatæ, vid. i
vers. c. 7. vel justiam non parendi causam habeant,
in se imperium qyārere metuant, aut illius mil
oso veniant, ubi jus aperturæ licitē denegabunt. v
jut c. 2. §. 18. Multo magis autem impunē inobe
tector sub protectionis prætextu Superioritatem si
tes tribuere, &c. e.g. actus jurisdictionis exercere,
10. Qu. z. vel Clientes, Cubi tamen casum summum
Dn. Wildvog. in Diff. De protec. censu c. fin. n. 10. co
vol. cons. 12. n. 31. Dn. Lyncker. Decatastris c. 3 §.
& adh̄erentes non fiant subditi, Klock. cons. 37. n.
dus Protectorum jus superioritatis inferat,
Reichs vogtien p. 417. & 489. & ibi. all. Mag. dea
& c. 3. n. 402. Böcler. in not. S.R. J.L. 16. c. 3. §. 3. & C.
qvidem plenariis subditis & qviparentur, in oneri
minationem non teneantur, Dn. Stryk. all. l. n. 124.
tibus invito Protectore Jus Protectionis excutere lie
dum videtur, si pro Protectione certus census
cum jus Protectori semel ex contractu qvæsitur
nequeat: Se uero, si gratuia sit protectio, ubi
renunciare utique poterunt, cum Protectoris ho
vid. omn. Mantz. Dec. Pal. Qu. 18. n. 5. & 34.

18

the scale towards document

937

137
s. Vol.

bitra
lientes
apud
entes
eri &
& ali
terr
n. 17.
entia,
Rever
r. Re
torem
tagi
as. ad
i Pro
Clien
efenb
xcipit
Clock
derati
ctœ
on dem
n. 439.
modis
decer
Clien
egano
tetur,
uferr
avori
ersit,

§. 10.

Image Engineering Scan Reference Chart T263 Serial No. 033